

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ

Природничо-географічний факультет

# ПРИРОДНИЧІ НАУКИ І ОСВІТА

Збірник наукових праць  
природничо-географічного факультету



Умань  
2018

**Затверджено до друку вченою радою  
природничо-географічного факультету  
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини  
(протокол № 12 від 30 травня 2018 р.)**

**Редакційна колегія:**

**Миколайко В. П.** – доктор сільськогосподарських наук, доцент (головний редактор); **Браславська О. В.** – доктор педагогічних наук, професор; **Половка С. Г.** – доктор геологічних наук, професор; **Безлатня Л. О.** – кандидат географічних наук; **Валюк В. Ф.** – кандидат хімічних наук, доцент; **Герасименко О. В.** – кандидат педагогічних наук; **Гнатюк Н. О.** – кандидат біологічних наук, доцент; **Горбатюк Н. М.** – кандидат педагогічних наук, доцент (відп. секретар); **Душечкіна Н. Ю.** – кандидат педагогічних наук; **Запорожець Л. М.** – кандидат педагогічних наук; **Козинська І. П.** – кандидат географічних наук, доцент; **Миколайко І. І.** – кандидат біологічних наук, доцент; **Мороз Л. М.** – кандидат біологічних наук, доцент; **Соболенко Л. Ю.** – кандидат біологічних наук, доцент; **Сорокіна С. І.** – кандидат біологічних наук, доцент.

**Відповідальний за випуск: Горбатюк Н. М.**

**Природничі науки і освіта**: збірник наукових праць природничо-  
**П 77** географічного факультету. – Умань : Видавничо-поліграфічний центр «Візаві»  
(Видавець «Сочінський»), 2018. – 154 с.

У збірнику опубліковані результати досліджень у галузях природничих і соціально-педагогічних наук. Розкриті актуальні питання біології, географії, екології, психології та педагогіки.

The results of investigation in the branches of the naturals, socio-pedagogical sciences have been published in the miscellany. The actual questions of biology, geography, ecology, chemistry, psychology and pedagogy of innovation technologies are discovered in the articles.



## ЗМІСТ

### ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ТА ПРИКЛАДНІ ДОСЛІДЖЕННЯ У ПРИРОДНИЧИХ НАУКАХ

<b>Безлатня Л. О., Тертична А. С.</b> Кургани Притясминня.....	6
<b>Браславська О. В., Пасько Н. Є.</b> Топонімічні дослідження як актуальний напрям географії .....	10
<b>Герасименко О. В., Ратушнюк І. Г.</b> Україна – Словацька республіка: європейський вимір.....	13
<b>Герасименко О. В., Слободяник Р. П.</b> Державна інформаційна політика України у сфері Євроатлантичної інтеграції.....	15
<b>Герасименко О. В., Ужела М. І.</b> Сучасні тенденції становлення регіонального впливу Індії .....	17
<b>Герасименко О. В., Шамрай Ю. Б., Якімова Т. О.</b> Стратегічна концепція «нового атлантизму», її вплив на політико-економічний розвиток країн-членів НАТО.....	20
<b>Гнатюк Н. О., Кузема І. І.</b> Вплив антропогенних факторів на хімічний склад криничної води Маньківщини .....	22
<b>Душечкіна Н. Ю., Харко І. В.</b> Екологічні аспекти застосування мінеральних добрив та хімічних препаратів у сільському господарстві.. ..	26
<b>Козинська І. П., Грицкова Я. Є.</b> Проблеми безробіття в Україні.....	29
<b>Козинська І. П., Дзюба М. М.</b> Сучасний стан харчової промисловості Вінницької області на прикладі корпорації «ROSHEN».....	33
<b>Козинська І. П., Кирієнко А. А.</b> Гідрологічні особливості території України.....	37
<b>Козинська І. П., Кучковська М.</b> Земельні ресурси Кіровоградської області.....	40
<b>Козинська І. П., Надорожна О.</b> Сучасний стан сонячної енергетики в Україні.....	44
<b>Козинська І. П., Нелепа В. С.</b> Хімічна та нафтохімічна промисловість Черкаської області.....	46
<b>Козинська І. П., Очеретяна О. Є.</b> Особливості сучасного розвитку АПК Рокитнянського району.....	50
<b>Козинська І. П., Якімова Т. О.</b> Працересурсний потенціал Черкаської області .....	53
<b>Молікевич Р. С.</b> Географія осередків природно-вогнещевих хвороб в Херсонській області.....	56



6. Соціально-економічна географія України / За ред. О. Шаблія. – Львів : Світ, 1994. – 608 с.
7. Судаков А.С. Наименования географических объектов // Геодезия и картография / А. С. Судаков – 1999. – № 3. – С. 34–39.
8. Этимология: Учебное пособие / Л.А. Введенская, Н.П. Колесников. – СПб. : К., 2004. – 221 с.

## УКРАЇНА – СЛОВАЦЬКА РЕСПУБЛІКА: ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР

Герасименко О.В., викладач кафедри географії  
та методики її навчання,  
Ратушнюк І.Г., студентка IV курсу

Європейська інтеграція полягає в комплексному аналізі процесу формування системи співробітництва між незалежними Українською та Словацькою державами.

Вивченню взаємин України з Словацької Республікою присвячено багато праць, зокрема роботи Л. Васильєва – Чекаленка[1], А. Зленка [2], О. Маначинського[3].

Метою нашого дослідження є розкриття еволюції основних напрямів, видів та форм українсько-словацьких міждержавних відносин на базі аналізу процесу становлення і розвитку добросусідських відносин і основ системи стратегічного партнерства між Україною та Словацькою республікою.

Широкі можливості для всебічного взаємовигідного співробітництва між Україною і Словацькою Республікою зумовлені багатьма об'єктивними факторами: наявністю спільних кордонів; глибокими історичними та культурними зв'язками наших народів; відсутністю будь-яких взаємних територіальних претензій; традиційними господарськими зв'язками, взаємодоповнювальним характером національних економік; існуванням досить чисельної української національної меншини в Словаччині та Словацької – в Україні [1, с.59].

Говорячи про співробітництво України і Словаччини у політичній сфері, можна констатувати, що воно характеризувалося подальшим закріпленням позитивної динаміки, досягнутої у попередній період. У взаєминах з нашою державою політичне керівництво Словаччини дотримувалося концептуального документу Міністерства закордонних справ Словацької Республіки «Стратегія розвитку відносин з Україною», прийнятого у жовтні 2001 року, в якому декларується, що національним інтересам Словаччини відповідає максимальне наближення України до НАТО та Євросоюзу [2, с.74].

У ході численних візитів на міждержавному, міжурядовому та міжвідомчому рівнях неодноразово підтверджувалися наміри сторін підтримувати досягнутий рівень конструктивного партнерства на основі збігу євроінтеграційних та євроатлантичних намірів і близькості позицій щодо фундаментальних аспектів міжнародної політики. Відбувалося



зацікавлене обговорення цілого спектру питань, пов'язаних з визначенням спільних інтересів, пошуком нових перспективних напрямів співробітництва та обміном набутим досвідом інтеграційних процесів. Сама логіка розвитку та зміст двосторонніх українсько-словацьких взаємин позитивно сприймалися в регіоні в контексті поступового входження нашої країни до європейського простору[2, с.82].

За відсутності проблемних питань політичного характеру, що неодноразово констатувалося сторонами в ході зустрічей на найвищому рівні, на перший план виходить розв'язання практичних аспектів, пов'язаних з мінімізацією можливих негативних наслідків розширення Європейського союзу[3, с.106].

Для сприяння розвитку гуманітарного співробітництва створена та діє Двостороння Українсько – Словацька комісія з питань національних меншин, освіти і культури, що є важливим інструментарем, який визначає принципи подальшого розвитку Українсько – Словацького співробітництва у сфері культури, освіти, підтримки національних меншин. Основними напрямками співробітництва є обміни студентами на неповний та повний курс навчання, стажистами та аспірантами, вчителями та вченими на педагогічну та наукову роботу. У березні 2006 р. відбулися Дні культури України в СР, у травні 2008 р. було проведено Дні культури Словацької Республіки в Україні, у ході яких підписано черговий план співробітництва між міністерствами культури двох країн на 2008 – 2012 роки. У 2018 році між вищими навчальними закладами України та Словаччини укладено 30 угод та договорів, а також 4 угоди, в яких однією з сторін виступає український ВНЗ, а іншою – структурний підрозділ Словацької академії наук. [5].

Здійснюється економічне співробітництво між Україною та Словацькою Республікою.

Словаччина є досить поважним торговим партнером для України. Протягом 2010-2017 років спостерігалось певне поживлення торговельно-економічних відносин між Україною та Словаччиною. Так, за I півріччя 2017 р. двосторонній торговельний обіг товарами між Україною та СР склав 422,568 млн дол. США при позитивному для України сальдо 89,153 млн дол. США. Експорт українських товарів до Словаччини з I півріччям 2017 р. у грошовому вираженні збільшився на 27,005 млн дол. США (11,8 %) та склав 255,860 млн дол. США, імпорт словацьких товарів до України зріс на 35,442 млн дол. США (27 %) у порівнянні з відповідним періодом 2010 р. та склав 166,708 млн дол. США [4, с. 235; 5].

Отже, словацько-українські міждержавні відносини формуються на основах добросусідства, розвитку економічних та гуманітарних зв'язків між двома країнами. Розроблено систему стратегічного партнерства між Україною та Словацькою республікою.



### Список використаних джерел

1. Васильєва – Чекаленко Л.Д. Україна в міжнародних відносинах (1944 –1996): навчальний посібник. / Л.Д. Васильєва – Чекаленко. – К.: освіта, 1998. — 176 с.
2. Зленко А.М. Дипломатія і політика. Україна в процесі динамічних геополітичних змін. / А.М. Зленко. – Харків: Фоліо, 2003. – 559 с.
3. Маначинський О. Я. Сучасні воєнно-політичні відносини України із суміжно-прилеглими державами / О. Я. Маначинський. – Київ: НІСД, 1996. – 90 с.
4. Міжнародні зв'язки України: наукові пошуки і знахідки. — Вип. 19: Міжвідомчий збірник наукових праць / Відп. ред. С. В. Віднянський / НАН України. Інститут історії України. — К.: Ін-т історії України, 2010. — 406 с.
5. Посольство України в Словацькій Республіці: офіц. Веб-сайт. – [www.mfa.gov.ua/slovakia/ua/news/detail/49834.htm](http://www.mfa.gov.ua/slovakia/ua/news/detail/49834.htm)

### ДЕРЖАВНА ІНФОРМАЦІЙНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ У СФЕРІ ЄВРОАТЛАНТИЧНОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

Герасименко О.В., викладач кафедри географії та методики її навчання

Слободяник Р.П., студентка IV курсу

Актуальність даного дослідження полягає в тому, що Україна вже довгі роки намагається стати членом НАТО, і саме державна інформаційна політика у сфері євроатлантичної інтеграції є одним із вагомих чинників, які впливають на суспільство, та можуть допомогти народові обрати вірний шлях майбутнього своєї країни.

Дослідженню державної інформаційної політики у сфері євроатлантичної інтеграції присвячено багато праць, зокрема роботи П.Прокопенка[1], С.Джорджа[5], В. Горбуліна[2], О.Соскіна[3], С.Дерев'янка[4].

Метою нашого дослідження є аналіз сучасного стану державної інформаційної політики у сфері євроатлантичної інтеграції України та виявлення перспектив розвитку України, в зв'язку з вступом в НАТО

Державна інформаційна політика у сфері євроатлантичної інтеграції зумовлює створення умов для побудови розвинутого проінформованого суспільства та забезпечення пріоритетного розвитку ресурсів та інфраструктури, впровадження новітніх інформаційних технологій, захисту національних моральних і культурних цінностей, забезпечення конституційних прав на свободу слова та вільний доступ до інформації. Інформаційну політику в державних програмах інформування громадянськості з питань євроатлантичної інтеграції можна характеризувати як найбільш ефективну складову зовнішньої та